

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BC RÖGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

A bajai utcazárt szemközti Falcione-féle ház,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények
intézendők és minden díjak fizetendők.

Felolós szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Égész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néptantóknak egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

A jelen-kor szelleme.

Ha végig tekintünk a század lezajlott eseményei között, önkéntelenül szemünkbe ölik a haladás korszaka. S ha önzetlenül vallhatjuk meg, ha a kíméletet nem ismerő igazság szemüvegén tekinthetünk, csak egy pillanatra is e kor szellemébe: nem az ideális, nem az eszményi birodalom oly sok színben játszó tüneményeit látjuk elvonulni, de a ridog valót, a küzdelem szellemét. Lassu léptekkel bár, de e mellett óriási erőfeszítéssel igyekszik ez tért hódítani mindenütt. Rabjává teszi nemcsak a mostani kor szellemével tova iramló s „modern” felfogásu egyéniségeit, de megzavarja, még magának a csakis ridog tudománya n a k élő férfait; szárnyaira veszi, tova ragadja, magát a gyöngöd női-nemet is. De menjünk tovább. Maga e küzdelmi korszak aramlata, még az egész emberiséget is teljes összeségében, kímélet nélkül veti oda a felkorbácsolt hullámoknak. E hullámok nem egyebek, mint a minden téren hangoztatott reformok: a fejlettebb korszakok teremtő és alkotó elemei.

Századunk reális irányzata rég fátyolt borított már az ábrándokra; rég előrülte már minden tekintetben az ugynevezett romantikát. Az életfenntartás korszakát öljük. A megélhetési mód biztosítása, a létért való küzdelem: ezek azon tényezők, melyek megérlelik bennünk az erőszakos szellemet, melyek fegyvert adnak kezünkbe, hogy előbbre törve, mindinkább megközelíthessük azon pontot, mely talán később életküzdelmeinknek nyug-helye, oáza leend.

S a mint ez elmondottakból világosan kiténik, mindannyian a fejlődő korviszonyok behatása alatt állunk: mindannyian igyekszünk előre.

A jelen évtized pedig eléggé hív képét tárja elénk a valóságnak, mert látjuk, hogy a hatalmas férfi-elem nem csupán egyedül a maga nemében száll ki azon síkra, mely az ugynevezett haladás küzdele, de karöltve a nő-nemmel együtt.

A férfit pedig ez utján épügy, mint a nőt, csakis egy és ugyanazon eszme vezérelheti. Ha pedig az eszme

egy, a célznak szükségszerűleg szintén egyezőnek kell lennie.

Természetesen, egészen más a felfogása e tekintetben a társadalomnak s mi, férfiak, valljuk be őszintén, ennek hódolunk. Maga a társadalmi felfogás, a nők e törekvését elítéli s rájuk sűti a „nő-emancipáció” bélyegét. Ez pedig egy olyan rettenetes, mindenütt bizonyos idegenkedéssel hangoztatott eszme, melynek megvalósítása mindaddig, csak egy-két helyütt talált helyeslésre. Általános nézetek szerint oly annyira kárthatott idea ez, mint egy pusztító ferteg, mely bárba csak pillanatig is tart, de elvonulva: a rombolás, a megsemmisülés képét tárja elénk.

S mindazok véleménye ez, a kik a már ugyis eléggé megvitatott kérdésnek, helyes tartalmát értelmezni nem képesek, vagy egyáltalában nem akarják.

Talán egész találon lehetne felállítani a párhuzamot, az ezen — még azok csirájában levő — eszme és a középkori vallásfelekezeti villongások között. Az újítók, a reformátorok nagy száma lett ekkor a fanatikus bizottság áldozatává, kik mindannyian az új, a reformált vallás dogmáinak egyes-egyedül igazsága és tisztasága mellett kardoskodtak. S mi lett mindennek a vége. Általános megnagyvadás és beletörődés.

Ugyan így vagyunk a „nő-emancipáció” kérdésének mérlegelésénél s így leszünk annak megvalósításánál is.

Maga pedig ez az új, a szó teljes értelmében „modern” irányelv megvalósítása, már-már küszöbön áll. Az e tekintetben való s különböző nézetek, már hetek óta foglalkoztatják az érdeklődő köröket ép úgy, mint magát a sajtót. Így tehát azt hiszem, nem is rosszul a választatom meg az időt, a midőn e alkalommal e lap t. olvasóinak figyelmét szintén felköltöm ez irányban.

Lehet, hogy egyeseknél helyeslésre, másoknál pedig ellenvéleményre találnak az itten kifejtett s hangoztatott eszmék; kijelenthetem azonban előre is, hogy ezek nem csupán kizárólag az én saját egyéni felfogásaim, mint-hogy jelen értekezésem megírásánál szem előtt tartottam egyes kiválóbb szakfelek nyilatkozatait is. Maga pedig

ez értekezésem gondolatmenete, alapszámja nem egyoldalú, hanem teljesen neutralis. Nem kívánok ez alkalommal hódolni, sem a hölgyek iránt tanusítani szokott udvariasságnak, még kevésbé szándékom nyilatkozni a társadalom szigorú követelményei szerint. — Minden tekintetben csakis a logikai szempontok s az egyszerű természeti észszerűség vezérel.

Attérve magára tárgyamra, értelmezük mindenek előtt a „nő-emancipáció”-nak fogalmát.

Magának a fogalomnak definíciója egyszerűen az, hogy ez egy sajtászerű elnevezése azon mozgalomnak, mely a női körökben indult meg s a melynek győzedelmé befeljezve, megingatná alapjában teljesen azoknak eddigi társadalmi állapontját.

Noha e mozgalom még mindaddig csak egy fejlődésben levő sejt, mindennek daczára, az általános felfogás már is kimondta rá az ítéletet, hogy ez a XIX-ik század egyik legfényesebb vívmánya. S a mennyire vegyül el magában ez ítéletben az irónia a csipős humorral együtt, ép annyira kitünő és találó értelmezése ez magának a nő-emancipáció megvalósulásának.

Igen, ez egy oly vívmánya lenne századunknak, mely lerombolná a vak előítéletek nélkül vont korlátokat, mely nem fosztaná meg a női-világot azon jogtól, mely minden embert egyaránt megillet, hogy magát valamely közhasznú szakmának szentelje. Utat törne, tért nyitna ez mindenütt a nőknek önállóságuk kifejtésére, hogy ne legyenek kárthatatva csupán magára azon passiv szerepre, melyet jelenleg e társadalomban elfoglalmi kénytelenek.

De vajon lehet-e az emancipáció, ez új irányelv megvalósulása öhajának egy más czéjja, egy más motívuma is, mint csak egyedül az, hogy a nő önállóságát kifejthesse? Bizonyára nem. S mi férfiak ezt ellenezzük annyira? Ily humanus törekvésnek akarunk mi gátat vetni? Vagy talán csak bennünk véljük feltalálni azon szellemi fölényt, melynek léte egy nemzet érdekeit s culturalis fejlődését jóval magasabbra tudja emelni?

Talán nem értelmezem rosszul, a midőn úgy feje-

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Premiére előtt.

Magánjelenet. Irta: BÉNI VILMOS.

I.

Színhely: A szerző lakása szerényen bútorozva. Oldalt nagy álló tükör. Az asztalon virágcsokor bordeaux szallaggal.

(Órájára néz) Csak négy óra; még három hiányzik a hétből. És a napokat, órákat, perczeket, már egy hét óta számolom így; ennyi ideje, hogy szindarabomat előadásra elfogadták. A mai est sikerétől függ egész életem sorsa. Szeretek és szerettem; de leendő apósomnak e kölcsönös szerelem nem elég. Azt kívánja, hogy nevet vivjak ki magamnak, — különben leánya sosem lesz az enyém. Az kevés neki, hogy apámot, ingó és ingatlanság hiányában, csak a »Buborék» nevet örököltem. És Istenem igaza van! — Ilyen kisbirtokos (kijavítva) kis hivatalnok 50 frt havi fizetéssel meg magát is alig képes fenntartani, hát hol van még a feleség, gyermek, családség. No az igaz, hogy nem sokra vittem. Iskolatársaim már ügyvédek orvosok, sőt háztulajdonos is van közöttük; ez utóbbi a legjobb pálya! Először az orvosi pályára léptem; a rokonság minden áron azt kívánta, számítottak az ingyen gyógykezelésre. De az erős végezt és gyöngye természetem másképp akarta. Történt, hogy egy kollegám hullatult megzúrta a kezét és rövidtől amputálni kellett a kis újat. Ó jászó nélkül kiállotta a fájdalmas műtetet, én meg elájultam alatta. Átcsaptam tehát a jogi fakultásra, de már az első alapszámom megkötöttem, sehogy sem tudtam a latin intézeteket betanulni. — Elkiseredve beállottam zsrnalisztának; chez gondolom nem kellene klasszikus ismeretek, elég ha hivatast értek magamban. Egész időmet hirtárházszállal töltöttem, de hogy mily eredménnyel, bizonyítja a szer-

kesztőség által egy hó után történt elboacsátatásom . . . Jaj csak eső ne legyen ez kozckára tenne a premiére sikerét, mert nagyon sok függ a közönség hangulatától. Az esős időjárás a publikum kedélyére és a hegdedre egyforma hatással van: mindkettőt lehangolja. Aztán az üres gyomor is sokat tesz ám! . . . Ha módomba állana az előadás előtt az egész közönséget megvendéglélnem. — Mennyi jóakarati elnézést tanusítana a fiatal szerző iránt! Valjon télt ház les-e? — Mert ez is befolyásolja a közönség hangulatát; hát még az író! Nagyon sok kiadásom volt. Szinte hihetetlen, hogy mily ára van egy premiérnek! Frakk — clack — lack!!! Csupán a frack 50 frtba került. — A tükör elé áll frakkját vizsgálva. — Igazán fessen áll, elegans egy szabás, mintha csak kézd pénzért készült volna! No de kifizeti a premiére! A telen majd bálózni fogok; akkor már lesz hírnevem. Ah szinte ott képelem magam a redoutte ragyogó termeiben . . . A rendező beemutat: Buborék Lehel úr! Én mélyen meghajtom magam. Utána: A grófi mama: Buborék . . . Buborék! — E nevet mintha hallottam volna már. En szerényen — az ősi szaióban egy premiér . . . Ó. — Ah emlékszem már! Mi is volt a czime? Én bölcsőtől az Oltárig. Ó. — Milyen jól tud Ön vissza emlékezni. Pardon, hisz ez természetes — Ön a szerzője! — A comteshez: megengedem, hogy Buborék úrral táncolj, de csupán egy tourt; a keringő nagyon hevit és fásasztó! . . . De mit szól mindezekhez az én Fánnim? — Semmit. Ó csak piknikekre szokott jární. Pifű! A tánc egészen kíméletig. Kérek egy kis hűsítőt! (Az asztalhoz megy, iszik). — Hozzuk rendbe öltözetünket. Nagyon sok függ a tolettől. A tükör adja meg megjeleneünk önbizalmát. Valjon ki fognak-e tapsolni. A dalokról bőven gondoskodtam. Különösen számítottam a karzatra; csupán a nyomdász inasok közt 25 jegyet osztottam szét. Ezek képezik a kakasulő intelligenciáját. Striete véve ők is a zsrnalisztikához tartoznak, ép úgy mint a sűgő a színeszethel. Leendő apósomat — az örököldő ház fejében — páholyhal tüntettem ki; nagyon megörült a kítüntetésnek — ingyen jegynek. Ott lesz az én kedves

Fánnim is! Az ő puha kacsoja is előmozdítja az est zajos sikerét. Milyen kevés leány jut ily szerencsés helyzetbe! Hisz az én dicsőségem az övé is. — Valjon a páholyomban, hogy foglaljak helyet? — Előre üljek-e? — Ez nem lenne praktikus! Ismerőseim — az ingyen jegyesek — rögtön észrevennének, — mert premiéren mindenki csak a szerzőt keresi, így aztán személyen csakhamar közszemlélet tárgyává lenne. — Még zavarba jönnék az előadás megkezdése előtt. Legjobb ha kissé félrevonulok és az érdekes is. Szerénykedjünk elrejtözve, midőn a tett beszél helyettünk! — Minő lelki gyönyörrel fogom szemlélni, a mint a közönség díszben és számban fokozatosan növekszik; a szintelen ürességet tarka csoportozat tölti be; az unalmas csendet érdekes suttogás váltja fel; az ismerősök mosolylyal üdvözlik egymást; felvillanak különböző irányban a látésövek, forró pillantások találkoznak és a sok közt talán az enyém is Fánniával! . . . A felvonás végén felhangzik a taps . . . én páholyomból meghajtom magam pl. így — Előre, aztán jobbra balra hajlong — Kis szünet mulva. A páholyból? — Ez nem illik kezdőhöz. E kedvezmény csak az elismert nagyságoknak van megengedve. — Különben sem szabad fél-nem a színpadtól. Hatha a kuliszak mögött valami óvázió vár reám!? Készülöm is kellene egy alkalmi beszédre! . . . Megvan! Uraim! Esetleg Uraim és hölgyeim! A, meghatottságtól nem találok szavakat . . . Éljen! . . . Éljen! . . . Köszönöm! . . . Azt hiszem ennyi elég. Kihívás esetén valjon hogy hajtsum meg magam? — A közpépe menve és megállva . . . talán így? — meghajta magát — Aztán el! Ez nagyon diákos. Vagy talán folytonos hajlongások közt — utánozza — a színpadon végig haladva? — Ez már gavalléros. Csakhogy ehhez hosszú gyakorlat, vagy velünk született testi ügyesség kívánatik. Több próbát kellett volna belőle tartanom! Hát az arckifejezésem milyen legyen? Talán komoly? — Ez nem áll jól fiatal embernek. Azt fognak rám, hogy tudóst affectálom. — Mosolygó arcot vágok. — Így képzelődőnek látszanám! (Vége köv.)

zem ki magam, hogy alternativa előtt állunk a nő-eman-
cipáció megvalósulásának ellenzésénél; vagy az önző
büszkeség vezére, mely nem engedheti veünk a nőt
egyenjogúvá tenni a szereplés terén, vagy végül
magát a társadalmi rendet contemplálva, hogy kinek-
kinek meg van a saját osztályrésze, legyen tehát hiva-
tása is ez.

Ha csak vakon, magának az általános feltölgásnak
kivánnánk hódolni, a számtalanszor elérhető esetek te-
kintetbevétele nélkül, consequenter mondhatnók ki az
ítéletet egész egyszerűen: a mi egy férfúnak megadja
a valódi férfisság jellegét, az egy nő könnyen kirívó-
vá, nevetségessé tehet.

Ennek igazsága felett kételkedni, korántsem lehet
szándékában bárkinek is, de még kevésbé lehet szándé-
kában az, hogy magát az élettapasztalati tényt és igazságot
kétségbevetenja.

II. Kubliss Ágoston.

(Folyt. köv.)

Még egy válasz a „Bácska“-nak.

A hircire feltéknye »Bácska« idegláza még mindig tart.
Most azonban már a paroxismus agaszto jelenségei mutatko-
znak rajta. »Különös pályázat« feliratu eredeti hirc, (mert a
»Bácska«-nak csak eredeti hirci vannak), nagy komolysággal
azt panaszoja, hogy mi most már a hirdéseit is átollózzuk.
— A megyei pályázatok ugyanis Bácsme gyében az ellenzéki
újságokban nem hirdettek. Az a kormányparti lap monopoli-
uma. Ha tehát a Bácsme gyében valamely közigazgatási állom-
ság megürsül, az erről szolo pályázatok csak a »Lajbszurn-
al«-ban teszik közzé. Célja ennek elsősorban az, hogy a nagy
közönség ne vegyen róla tudomást, (mert ki olvassa a mi t. laptar-
sunkat?) s ekkép a pályázatok sorsa a protekció kény s kedv
szerinti machinatiojának legyen kiszolgáltatva; másod sorban a
mameluki hüségért odadobott koczcz, melyet mi nem irigy-
lünk. — Ezzel az eljárással szemben mi a kötelessége a »Z. és
V.«-nek? — Megtenni ugyanazt, a mit az országos lapok is
megtesznek, midőn a »Budapesti Közlöny« kinevezését, i-
pályázatait stb., reprodukálja. Mi is kénytelenek vagyunk azo-
kat a hivatalos közleményeket, melyet a pártpolitikai monopoli-
um juttat a t. szomszéd kizárólagos tulajdonába rövidesen re-
produkálni. És erről semmi kedvünk sincs lemondani. »Savözü-
« eredeti hirciről t. szomszéd! lemondhatunk, azok nélkül
könnyen el lehetünk, de a hivatalos hirdetés nem képezi ma-
gántulajdonát, — azokhoz Bácsme gyé ama közönségének is
jussa van, a mely nem olvassa a »Bácska«-t, s köztudomásilag
ez a közönség a túlnyomó.

Ezzel az idegrohammal enyiben végtünk volna.
Van egy más handa-banda is a t. szomszéd 15 rovata
egyikében, melyről nem mi, — hanem Marcot tanár van hivata
véleményt nyilvánítani. Ebben a fantasmagóriában egyetlen ért-
velő szemrehányás az, hogy a megyei s a városi közgyűlésről
nem hoztunk legutóbb tudósítást, de eddig is a »Bácska« után
közöltük azokat. — Erre vonatkozólag is könnyű olvasónk i-
rányában a felvilágosítás megadása. Bácsme gyében s Zombor sz.
kir. városában az ellenzéki sajtót se megyei, se városi közgyű-
lések meg nem hívják. (A sajtó nem bizottsági tag, tehát »meg-
hívó«t küldeni annak nem »mászár«.) — De a sajtó számar-
reservált hely sincs, a hová reportert lehetne küldeni. Az ellen-
zéki sajtó tehát arra van utalva, hogy a karzatról hallgassa vég-
ig a közgyűléseket, de mivel Bácsme gyé közgyűlése egy dél-
előtt 2—300 úgydarabot »elintézt«, — ennek miként-jéről hal-
vány fogalmat se alkothatunk, mert nincs az a sebesen roko-
fantázia, mely az ily »elintézés«t tollal követhetné. Már most
ha »tudósító«t küldենék a közgyűlési terembe, akkor meg-
esetheték, hogy Sándor Béla kiutasitana. Ilyesminnek senki se te-
heti ki magát. Onnan a karzatról nem képes a reporter refer-
álni. Emellegva minden közgyűlés elvégzésével a fojegyző urak
kellene zaklatni felvilágosítását a mi ellenzéki lapra nézve
nem sok haszonnal jár. — Elvégre — ha a fojegyző urak infor-
matioja alapján kell a »tudósítás«t megírni: — akkor egyszer-
rűbb a t. szomszéd tudósítását böngészni végig, miután az se
»eredeti« hanem egy megyei vagy városi tisztviselő elabro-
ratuma. Egy városi vagy megyei közgyűlésről szolo tudósítás se
képez magán szellemi tulajdon, s mameluki szempontból csak
hasznos lehet, ha a »Z. és V.«-nek nem nyújtunk mód belép-
lantani az ügykezelésbe. — Mindebből mi következik? — Az,
hogy a »Z. és V.« ellenzéki lap, s ennek összes odumát vi-
selni kénytelen. De mar most keretjük: lovasias vagy ildomos
dolog-e a subventio laptars részéről oly előnyök fölhánytor-
gatása, melyek egyes egyedül a kormánypartiság folyamánai? Hiszen,
ha a kamukla el nem rabolta volna a t. szomszédunk jozan
ítélőképességét, akkor mindezekről mélyen hallgatni saját érde-
kében tartana szükségesnek.

Mert hogy hivatalos hirdetéseket közölünk, hogy közgyű-
lésekre beinvitalassunk, hogy azokról referálhassunk per lon-
gum et latum: annak egy ara van, s ez mamelukuság! Ha
köpenyt fordítana a »Z. és V.« — mindezen előnyöket »é-
l-e-z-t-e-n-t-e-s« s ha a »Bácska« nemc egyetlen egyszer az igaz-
zat zihemondani, soha se nyerne Leboacsjátást a közgyűlési ter-
embe.

De a »Z. és V.« az örült gyorsasággal lemozsoló megyei
s városi ügyekről inkább nem közöl tudósítást, sem minthogy
ellenzéki állaspontját föladjá, sem minthogy a fojegyzőknél an-
tichambrozozon.

Végre mi sem könnyebb, mint arról győződnetni meg ol-
vasóinkat, hogy hirlapiról kötelességeink teljesítésében se ha-
nyagok se közönyösek nem vagyunk.

Dobja sutba Bácsme gyé s Zombor sz. kir. város nagy
közigazgatási kapacitása — Sándor Béla azt az ösdi, lovasiat

lan fegyvert, melyet az ellenék irányában egy évtized óta for-
gat. Adjon módot az ellenzéki sajtónak is arra, hogy a lemoz-
szoladó közügyek elintézését figyelemmel kísérhesse. Jelöljön ki
helyet a sajtónak! Becsülje meg, ha nem is vazallusa! Ez est-
ben a t. szomszéd meg fogja látni, hogy kötelességeink teljesi-
tésében pontosok és lelkiismeretesek vagyunk.

Ámde a mai viszonyok közt Bácsme gyében az ellenzéki
sajtó másként, — mint a »Z. és V.« — nem képes megoldani
feladatát.

De vajjon — s ez legyen utolsó szavunk szegény bete-
günkhez, — miért is faj a mi fejünk a »Bácska«-nak? Miért
zeng a föltt hozsanát, hogy mi hirlapiról kötelességeink tel-
jesítésében hanyagok volnánk? Hisz ez jozan ész szerint csak viz
az ő malmára, melynek tartóssága érdekében hallgatnia kéne?

Erre ismét hircs bövegygyászok felelhetnek. S mivel hogy
t. laptarsunk úgy is bővebben van az aranyoknak, váltig do-
balózik azokkal (hja! futja a subventióból!) tegye meg a saját
érdekeiben: hívja össze azt a bíraló bizottságot, s vizsgálta
meg magát!

A tanév végén.

Az országos közoktatásügy egyik előkelő tisztvisel-
őjének tollalából hozza a »Pester Correspond.« a követ-
kező cikket:

A napokban záródott tanév végén igen sok ezer
szülő foglalkozik azon neliéz és igen fontos kérdéssel,
hogy mily pályára adja gyermekét. És valóban talán
egyetlen állam polgársága sincsen oly annyira kevésbé
tájékozva a pályaválasztás kérdése, a választott pálya
kötelmi, kedvezései és terhei fölül, mint a magyar szülő-
kő zöme. A külföldön temérdek tájékoztató utmutató
könyv forog a nagy közönség kezén, melyek statisztikai
szalalékkal mutatják ki egyes pályák túltömöttségét és
más pályák haladók keresettségét. A sajtó van hivata
vállalunk e közvetítő műveletet teljesíteni, hogy ne éppen a
vak véletlen vezesse a magyar ifjúságot egyik másik
pálya sorompóihoz. Es a sajtó e nemes tisztelet szivesen
is teljesíti azon tudat által jutalmaztatva, hogy temérdek
ifjat menthet meg a téves pályaválasztás végetes
örvényétől.

Az ügyvédi és közisztviselői pálya tengődését és
túltömöttségét látva, a gymnasiumok felsőbb osztályainak
végzett növendékei részére a hivatásuk s készütség
arányai szerint legjobban ajánlhatjuk a mérnöki, katonai,
tanári s lelkészi pályát, mely óriási méretekben fejlő-
dött, a közel jövőben gyors és biztos előléptetésre nyúj-
that reményt azoknak akik még a közel jövőben lépnek
e pályákra.

A pályaválasztás kérdésénél azonban tanácsadóra
leginkább azon szülők szorulnak, akik anyagi helyzetük-
nél fogva nem óhajtják, vagy nem képesek gyermekei-
ket 26—28 éves korukig eltanítani, azaz ügyvédi, mér-
nöki vagy tanári pályára sok ezer forintot áldozata árán
gyermeküket kiképeztetni, hanem már 17—18 éves ko-
rukban önállóvá akarják őket tenni olyképen, hogy bizo-
s és jól jövedelmező pályára készítő tanfolyamba adják
őket már 13—14 éves korukban. Az így gondolkozó szülők
leghelyesebben teszik, ha gyermekeiket valamely jóné-
vű kereskedelmi akadémiába iratják. A kereskedelmi akadé-
miák iránti előlételet, kivált a magyar alföldön, óriási volt s
némileg ma is az. Ez előlételet azonban teljesen alapatlan.
Sőt statisztikai adataink szerint ez intézetek elvégzése
jelentékenyen előnyösebb bármely intézetnél. Hogy egy
magyar alföldi város tanévből merítsek példát fenti álli-
tásom igazolására. két egyaránt kitűnő hirnévvel és ta-
nári karral bíró tanintézet, és pedig a nagyváradi
fogymsiumus és a nagyváradi kereskedelmi akadémia ez
évből végzett növendékeiről akarok megemlékezni.

A nagyváradi fogymsiumusban az idén 30 növén-
dek tett érettségi a prenonteric kitűnő vezetése alatt s
e 30 növendék vagyonosabb része még 5—6 évig Buda-
pesten fogja tanulmányait folytatni és szülőinek évenként
1000—1400 forintja kerülni. Ellenben a dr. Propper
János vezetése alatt álló kitűnő hirnevű kereskedelmi
akadémia 3-ad osztály, 30 tagu hallgatóságának 75
százaleka ma néhány nappal az akadémiái érettségi viz-
sgálat után már 800—1200 ftros állással bír s önállóan
megkeresi kenyerét.

A fogymsiumust végző szegény tanulóknak tudvale-
leg egy-két év alatt kifáradnak az életküzdelemben s
odasüllyednek, hogy bolmi díjnoki állással kell beérniök.
Míg ellenben a kereskedelmi akadémia hallgatóinak szegé-
nyebb része, épen ezen jogezmen hamarabb jut áll-
láshoz az intézeti igazgatóság s a védnöki szerepet vis-
elő kereskedelmi kamará előnökségének figyeleméből.

Ezen megafoglalatlan körülményt látva, a legmele-
gebben ajánljuk a szülőknek, hogy keressék fel gyerme-
keikkel a jöletet, biztos jövőt és már az ifjú korban ke-
nyeret nyújtó kereskedelmi akadémiát s hassanak oda,
hogy ha notán városukban még nem léteznék, létesítse-
sék a nagyváradi városi hatóság és kereskedelmi kamará
üdvös gyümölcsöket termő adoztatkozásának példájára
minden nagybű magyar városban kereskedelmi akadémia.

Országgyűlési napló.

— **Julius 11-én.** — Mielőtt a képviselőház a
valuta rendezésre vonatkozó tárgyalását megkezdte volna,
előbb a ház hivatalnokainak új szabályzatát tárgyalták.
Először gr. Apponyi Albert szolt, ki azt indítványozta,
hogy ennek tárgyalása halasztassék el őszre.

Ez szavazás után elfogadtatott.

Csak ezután kezdtek a valutarendezés reform tár-
gyalásába. A vitát Hegedűs Sándor vezette be, ki be-
hatva tárgyalta ezen reformot. Ezután Wekerle Sándor
pénzügyminiszter állott fel, s mondta el a kormányának
a javaslatokban letűkrözödött álláspontját. A miniszter
beszédét a ház zajosan megélejezte

Őt percznyi szünet után Guál Jnő beszélt, ki a
javaslatot a nemzeti párt nevében elfogadta.

Az utolsó szónok gr. Szápáry László volt, kinek
beszédjét a ház élénk figyelemmel hallgatta. Szónok a
pénzügyésznék a korona alakjában történt megvalósítását
kiválóan szerencsésnek tartja.

A vitát holnap folytatják.

Megyei s helyi hírek.

* **Kinevezés.** Kállay Albert főispán, törvényadta jogánál
fogva Jakóbcsvés Lajost, zombori kereskedelmi iskolát végzett
növendéket, II. oszt. pénztári tiszté, nevezte ki.

* **Az igazságügyminiszter.** Alföldy Gedeon zombori
és Kozsár Zsigmond hudsági királyi közjegyzőket kölesonosen
athelyezte.

* **Bírósági kinevezés.** Ó felsége az igazságügyminis-
ter előterjesztésére kinevezte Keszler János szabadii törvényszéki
jegyzőt a zombori járásbírószógh helyezte át.

* **Áthelyezés.** Ó felsége a király dr. Salánky József,
zombori járásbírószógh albrónak a szentesi járásbírószógh való
áthelyeztetését megengedte.

* **Bíró-választás.** Adán Kuglits János nyugalmoba vo-
nult tanítót választották meg gazdasági bíróul július hó 7-én.

* **Kinevezés.** A szegedi törvényszék egyik derék jegyzőjét,
Molnar Gerő Zentara aljárásbírósnak neveztek ki.

* **Új táblal elnök.** Vajkay Károly, a budapesti kir.
tábla elnöke — mint a »Bácska Ellenőr« értesül — legközelebb
nyugalomba vonul. Helyét állítólag Czorda Bódog igazságügymi-
nisteri államtitkár fogja elfoglalni.

* **Pályázatok megkérben.** Veprovicz közszében
egy 400 ft fizetés-és 50 ft lakberrrel járó tanítói állásra augusztus
hó 7-ik napjig pályázat van hirdelve. — Jankovics közszéki kántori
állásra f. é. augusztus hó 4-ik napjig pályázat hirdetettik. A fo-
lyamodványok Bornemisza Tibor apát-plébános urhoz küldendők. —
Vajszka közszében iredesében bővül 240 ft fizetéssel járó yaloz
közrendőri állásra pályázat van kiírva. A pályázatok f. é. július hó
15-ig nyújthatók be a közjegyzőséghez. — A csopinka közszében
megüresedett magyar-dalmát ajku, roma katolikus hifilekezetű
tanítói állásra f. é. augusztus hó 15-ik napjig pályázat van hird-
etve. A kérények a csopinka roma katolikus iskolásztétre ezi-
mezve, es a terdani r. katolikus esperesi hivatalhoz nyújthatók be.

* **Hymen.** Dr. Leopold Kornel a »Tolnava megye« című
politikai felhivatalos hetilap szerkesztője jeget váltott Kornis Iona-
k. a. n. nyál öv. Kornis Róme bajai nagybirtokos leányával
laponk szerkesztőjének sógoránál.

* **Építkezés.** A bajai állami tanítóképzőbizt. építendő tor-
nasarnok építésre 6998 ft 44 kr. előirányzatú pályázat van
kiírva. A pályázatok a kir. tanfelügyelőséghez nyújthatók be.

* **A zombori árusarnok kérelmére** a kereske-
delmi miniszterium Gombos es Zombor között a szemelyforgalmi
jegyek árát leszállította, a jegyek folyó hó 15-étől érvényesek.

* **A helyben működő** Kiss Adolf-féle világszínház még
mindössze egy hetig fog Zomborban időzni. Innen Szabadkára
megy át.

* **Új ügyvéd.** Dr. Hermann Adolf topolyai lakos Buda-
pesten az ügyvédi vizsgát jó sikerrel letette s ügyvédi irrodját
Bacs Almáson nyitotta meg.

* **Eljegyzés.** Stréblhe József m. kir. honvédszázados el-
jegyezte. öv. o-morovicsai Heinrich Alajosné szül. Strieker Karo-
lina leányt Ilona kisasszonyt Budapestről.

* **A szabadi ügyvédi kamara** részéről közhírre
tetetik, hogy dr. Kollar Győző zombori ügyvéd sajtó kerle-mel folytat
az ügyvédi kamara lajstromából kitörölvetett; Kozsár Zsigmond
ügyvéd összes iratait dr. Alföldy Árpád zombori ügyvédnek adta át.

* **Eljegyzés.** Dr. Weiss Dező gyizyei közszéki orvos
eljegyezte Schütz Samu magánzó leányát Eszt Kisasszonyt Sta-
nicsoson.

* **Hymen.** Berger Zsigmond Szabadkáról eljegyezte övegy
Horschetzky Adolfné leányát Jankát Szegeden.

* **A feketehgyi ifjúság** folyó évi július hó 16-án
(szombat) a »Polgári olvasókör« helyiségében az olvasókör
konystara javára tereztel ügyekötött mikedelőli előadást rendez.
Beleptü di szemelyentent 80 kr. esadójeggy 3 szemelyre 2 ft.
Kezdeté este pontban 8 órakor. Felhívezéseket tekintettel a jö-
tékony ezúra s rendezőbizottság köszönettel fogad es hirlapilag
nyuztat. Szere kintel: 1. A feketehgyi asszony. Vigjáték 2 felvoná-
sban Koztebutel. 2. Szeged szeggyel. Vigjáték 1 felvonásban Kis-
faludy Királyól.

* **Egyházi előléptetések.** A kolocsi főgályhatmegyei
hatóság Pirány József sz. Turéz egyházi káplán a plányai kath.
plébánia kormányásával bizta meg. Futó Ferencz a lölkes es
elvhő hitoktatást ó-keri plébánosnak nevezte ki. Futó Ferencz helyé-
be legyelmés főpásztorunk Kalmár István esantavéri káplán méltó-
tízottatott kinevezni.

* **Szinészet Ó-Sivacson.** Nagy Ferencz színigazgató
vezetése alatt szentuzsoltai tágjáról azt írják Ó-Sivacsról, hogy a
milyen jó a kis társulat, épp olyan szép is, lévén a társulat 12
tagja közt til a szép nemhez tartozó es csak kettő — az igaz-
gató meg a szinleposztó kellékes — olyan, a ki a szinpadon kívül
is viseli a nadrágot.

* **Az új magyar tengeri fürdő: Siófok.** A jövő
év nyarán egy Magyarországon parját ritkító új fürdő nyílik meg
a régi Siófok helyén. A balatoni Siófok fürdő egy nagy részvény-
társaság megvette a veszprémi káptalanól. A részvénytar assz élen
Bathlyányi Géza gróf es Burckhard Konrad főrendihazi tag allanak.
Az igazgatóság a főváros legelőkelőbb nagykereskedőiből áll. Igaz-
gatósági tagok azonkívül Thán Károly miniszteri tanácsos es Peny-
vessy Ferencz országgyűlési képviselő. A társaság felmüllő forint
(1) töket helyre be az uszabába vállaltába. A nagy vendéglő s a
kisebb nyári lakok is, valamint az épületek már nagyban épülnek,
villamos vízellátással szerelik föl. A parkon már egy év óta dolgoz-
ik egy hozzáértő porosz kertész. — Siófok — tekintve, hogy a
fővárostól a legközelebb eső fürdő — nagy jövőnek néz előbe.

* **Villámcsapás.** Zentán múlt h 25-én zivatar alkalmával becsapott a villám Guelmino Alosz házába és felgyújtotta azt. A zuhogó esőnek és a viharoságnak sikerült azt eloltni, mielőtt tovább terjedt volna. Ugyanakkor beütött a villám két közelben levő sárgonyozóslóba, melyek közül egyik szilánkokra szagrott.

* **Öngyilkos önkéntes.** Löbl Manó orvosnövendék, egy bécsai földbírtos fia, ki most mint vadászöntés Székesfehérvárott fegyveres szolgálatot teljesít, az ottani polgári lövészházban revolvérrel meglötte magát. Sobe súlyos, de azért valószínűleg felgyógyul. Hogy miért akart meghalni, azt nem tudjuk.

* **Gyászír.** Fajdalomtól megtört szívvel tudjuk, hogy özv. Hippich sz. Speiczen Klára főle évi július 10-én reggel 3 órakor életének 50-ik évében hosszas szenvedés után jobbra tért. A megboldogult holt tetemei f. évi július 11. napjának t. u. 5 órakor fog a helybeli Rókus temetőben örök nyugalomra térni. Zomborban 1892. évi július 10-én Aldás és beke halmvaira! Hippich Péter, Hippich János, Dr. Mayer Nándorné, szül. Hippich Klára, Hippich István, gyermekei. Mayer Jenő unokája. Dr. Mayer Nándor, veje. Hippich szül. Orehoja Etela menyje.

* **A szabadkai tanuló ifjak miatt mükévdélők** 1892 évi július 10-én a „Hungaria” szálloda nagytermében a szegény tanuló részére szűni-előadással egybekötött tanévnyitást rendeznek, melyre az érdeklődők tisztelettel meghívja a rendezőség. Belepti jegy személyenként 60., a pénztárnál 80 kr. Kezdeté este 8 órakor.

* **A régi egy forintosok beváltása.** Az 1882. évi január hó 1-éről keltetett és forgalomban kívül helyezték 1 frtos állványjegyek a királyi pénztárnakul és hivatalnok fizetés-képen és kieszérelt végett ezek 1892. évi június hó végéig fogadtakul. E s azok kieszérelése ezen határidőn től 1893. évi december hó végéig már csak a közp. pénzügyminisztériumhoz felteendő, szabályozáson bevezetett folyamodvány alapján fog megengedtetni. Ezen utóbbi határidő letelte után, az említett egyforintos állványjegyek sem beváltani, sem kieszéreltetni nem fognak.

* **Az újdívidi magyar állami polgári iskolával összekapcsolás** ipar és közkepzéskedelmi iskola értesítője az 1891—92 tanévről kiadottól, a melyből a következő adatokat merítettük: az értesítő első részét a közp. két gyászjelentés; a második rész az iskola első évtizedbeli történelvét ismerteti; a harmadik rész az intézet gondnoksági bizottságát ismerteti, melynek elnöke Molnár György építész és takarékpénztári igazgató, tagjai pedig a következők voltak: Adomovics Sándor, terménykereskedő, Dietgen Imre, fűszerkereskedő, Heger Agoston, könyvkereskedő, Juba Adolf, szappangyáros. Kálóczy Ferenc, fűszerk. Koda Döme, fűszerkereskedő, Márkus Péter, kalapcs. M. Weitmanner Frigyes, estergályos. M. Zwebach Jakab, ügyes m. Azonkívül a gondnoksági bizottság tagjai: az intézeti igazgató mint előadó és a tanártestület által saját kezéből választott egy tag. Ezen tanártestületi képviselő a most elhunyt tanévben Mittelmann Nándor volt. A negyedik rész a tanári testület tagjait ismerteti, mely a következő tagokból állt: Tamári kar. Brück Ferenc, igazgató. Eckert János, rendes tanár. Hönigsberg Márk, ideglenes tanár. Kisztner János, rendes tanár. Dr. Kohn Károly, gyárkör. ügyvéd. Krecsarekcs Márk, kisegítő tanár. Markovics Sándor ideglenes tanár. Mittelmann Nándor, rendes tanár. Dr. Möller Lázár, rendes tanár. Niedermayer Gyula, rendes tanár. Patek Béla, rendes tanár. Schmidt Raimund, ideglenes tanár. Steiger Frigyes, rendes tanár. Zorkóczy Lajos, ideglenes rendes tanár. Hitokátók. Bogdanovics Luczian, gör. kel. lelkész. Jókics Vitomir gör. kel. lelkész. Molnár Hugo, reform. evang. lelkész. Dr. Süss Ignác, kerületi foribbi. Varga Matyas, kir. kath. főgymnasiumi tanár. Walent Ármán, ág. evang. segédlelkész. Az ötödik rész az írásbeli értekezési vizsgálat eredményét mutatja ki. A hatodik rész megismerteti a bevezetett tananyaggal. Az első polgári osztályban előadatik a magyar nyelv, nemet nyelv, földrajz, meunyeintés, természetrajz, szepiaris, rajz, szerb nyelv és énekles lesz előadva, a másodikikban ugyanazon tárgyak, a harmadikban ugyanazok és törtenelem, a negyedikben, ugyanazok és törtenelem, vegytan és természettan. A polgári iskola ötödik és közkepzéskedelmi iskola I. osztályában, magyar, nemet és francia nyelv, korek, földrajz, történelem, mennyiségtan, ker. szamtan, természettan, vegytan, ker. levelezés, kereskedelem és rajz; II-ik osztályban ugyanazok, könyvtartás és alkotmánytan, a III-ikban szinte ugyanazok és nemzetgazdaságtan, ker. váltó-jog és ipartörvény, minta-irodai gyakorlatok. A hetedik rész a tanulók érdemsorozatait ismerteti. Az I-ső A. osztályba beiratkozott 54, kimaradt 8, meghalt 1. vizsgálatlan maradt 2; az I-ső B-be 53, kimaradt 6; a II-ikba beiratkozott 51, kimaradt 3; a III-ikba beiratkozott 37, kimaradt 3, nem osztályozott 1, a IV-ikbe beiratkozott 20, kimaradt 1. A I-ső közkepzéskedelmi osztályba beiratkozott 23, kimaradt 3. II-ikba beiratkozott 15, kimaradt 2, a III-ikba beiratkozott 11. A nyolcadik rész a szertartás gyarasodásával; a kilencedik a Szechenyi önképzőkörrel; a tizedik a jutalm-zsokokkal; a tizenegyedik a tornaversenyek; a tizenkettődik a különböző statisztikai adatokkal; a tizenharmadik az intézet évi történelvét; a tizennegyedik pedig a jövő évi értesítéssel ismerteti.

* **A palicsi kirándulók** száma vasárnap elérte a maximumot, az összes delután közlekedő vonatok zsúfolva voltak.

* **Szabadkai hírek.** Nem lehetnek jók, míhelyt Szabadkáról jönnek. Több rendbeli felfüggesztésről s fizetelmi vizsgálatról értesít megint bannunket ottani levelezők. A legutolsó pénztárvizsgálat alkalmával a főispán nagy rendtelenséget talált a város házipénztára körül, a miért azért nyomban felfüggesztette Milassin Ignace pénztáros, Peics ellenőrt és Ivanics főszámvévet. — A Hever-ágyban is erősen foly a vizsgálat Kutly alkaptány s Csuczy örök ellen. Ujjában Dulics városi aljegyző vétek felelymi vizsgálat alá holmi szabályellenes bűnököttes miatt.

* **Kardpárbaj.** A főváros egyik víró terebény ma délben kardpárbaj. Dr. Th. Zs. zombori és dr. S. J. budapesti ügyvédek állottak egymással szemben. A párbaj dr. S. J. könnyű megsebesüléssel végződött.

* **Új szivar és szivarkák.** A pénzügyminiszter a szivar „Senoritas” nével új fajta havanna szivar s 10 darabját csomagokban 50 darabként 2 frt 50 kr. az árs.

* **Életmentés.** A palicsi kirándulókat egy kínos jelenet remegtette meg vasárnap pór percze. A tóba víró földnyelven, eddig pakszkodott egy úri fiúcska, mi a vízbe zuhant s pillanattal alámerült. A nagy néző publikum csak javesztésért, sopandódot, de a gyermek után végre is agyellen ember merle bevezetni ruháját. Beugrott a tóba s rövid keresés után hajnalig fogva kihúzta a halál torkából a már elhalt gyermeket. A derek szegedi, életmentő nevet, saját kérelme folytán, kénytelenek vagyunk elhallgatni.

* **Rendkívüli tantárgyak a középiskolákban.** Tekintettel arra, hogy a középiskolákban a rendkívüli tantárgyakat eddig különböző módszer szerint tanították, a löközatokügyi miniszter utasítást adott ki a tantárgyak tanítása tekintetében. Ez az utasítás főleg azt a célt szolgálja, hogy a tanulók (ülterhelésére a rendkívüli tárgyak, ne adhassanak alkalmat. Azok a rend-

kívüli tárgyak, melyeknek tanítása középiskoláinkban általában kivánatos, a következők: Gimnáziumokban az ének, francia nyelv, gyorsírás, égeszestán; a reáliskolákban az ének, latin nyelv, gyorsírás, égeszestán, könyvtétel. A rendkívüli tárgyak rövid tantervét a vizonyokhoz képest minden intézet maga állapítja meg. s a tantervvel fölgazgatónak mutatja be, ki viszont jóváhagyás végett a miniszternek terjeszti fel. A tárgyak tanítására néve a következők irányadók: az igazgatónak s különösen az osztályfőnöknek ügyelni kell, hogy gyengébb tanulókat a rendkívüli tárgyaktól tőltsák el. Két új rendkívüli tárgyat egy éven megkezdéni nem szabad, a tanítás mindenütt gyakorlati legyen; a jelenkezett tanulókat célszerűen két vagy három csoportba osztani.

* **Titkokérés eset** tartja igazgatóságban O-Besét és környékét. Az eset — a „B. H.” levelezőjének távirati jelentése szerint — az: Jovanovits György dr. ó-becei gárdás földbírtos és volt képviselőjelölt fiatal feleségét múlt júli 1-én eltalálta, halva találták ágyában. Halálának körülményei, mindaz, a mi a végzetes ójszakán történt, oly gyánussá teszi az esetet, hogy a hatóság jónak látta azonnal megindítani a vizsgálatot. Jovanovits György dr. és felesége házassága szerelmi házasság volt, melyet a szülők ellenkeztek. De a szerelem, úgy látszik nem tartott sokat. Tegnapi este a csobakok a házaspár szobájából heves szóváltást hallottak. Nemskóra a nagy kirohant Jovanovits és a feleségét segítségért futtatta, azaz, hogy felesége rosszul van. Mikor azt orvos, néhányan a rokonságból és nemskóra a rendőrfőhadnagy is megérkezett, a fiatal asszonyt vérel borítva, ágyában halva találták. Melle keresztül volt löve, mellette a földön egy kis buldog-revolver hegett, testén több véraláfutásból származott apró folt látszott. A látottak alapján a rendőrfőhadnagy Jovanovitsot, a férjét, letartóztatta és ma reggel átadta Szedressy dr. vizsgálóbírónak. Kihallgatása folyamán Jovanovits azt vallotta, hogy felesége öngyilkossá lett, miután előbb őt fenyegette a revolverrel. Kihallgatás után a vizsgálóbíró délelőtt 11 órakor Jovanovitsot tizer forint biztosíték mellett szabadlábra helyezte. Táviratilag hívták O-Besére a királyi ügyész és törvényesítők orvost, ki holnap felhonzolja a holtestet, anynyal is inkább, mert a járóorvos ahhelyt gyanyajut fejezte ki, hogy az asszony gyilkosság áldozata. Estefelé megérkezett a királyi ügyész s miután a vizsgálatot utóbbi újabb terhelő körülmények merült fel az ügyész Jovanovits újabb letartóztatását kérte, a mit el is rendelték. Az eset O-Besén természetesen óriási felmúntelt kelt, miután a szereplő személyek a társaság ismert alakjai. Jovanovits György dr. 28 éves fiatal ember, egy dunszagú övezgyászony egyetlen fia, ki a legutóbbi választások alkalmával a függetlenségi párt jelöltje volt az ó-becei kerületben. Rokonságban van a Dungszyakkal az ismert milliomos család d. Fektelten, szenvedélyes természetű embernek mondják. Felesége, Judit kit másfél évvel előzött lett el, Vojnovits ügyvéd és nagyvagyonú előkelő ó-becei polgár leánya. A holtest boncolása megtörtént és az orvosok azt konstatálták, hogy a szerencsétlen fiatal asszony saját kezével oltotta ki életét.

* **Az új pénz verése.** Az új magyar érmeek rajzait a miniszter jóváhagyta. Most már megkezdik a negatívlapok és a présék készítését. Legelőször is az arany huszoronásokot verik ki. Ezeknek valószínűleg „Ferenc József-arany” lesz a nevé. De a közhasználatú alkalmasint könnyebb és népszerűbb elvezészt talál erre a dícső sárgára. Ezzel majdnem egyidőre megkezdik az ezstörkonok verését is. Az aranyérmék verését három hónap múlva kezdik meg s mindjárt forgalomba is adják. Az összes magyar bankok készülnék arra, hogy ilyen érméket verjenek. Figyelmeztetik is mindazokat, a kiknek arany-rudak vannak s ezektől minden aron meg akarnak szabadulni, adják be a pénzvörz intézbe, a hol előnyös átváltoztatást eslekeszenek velök. Mihelyt a forgalomban megfelelő arany és ezstörpénzeket kiverik, azonnal megkezdődik az összes nikkelpénzek kiverését. Az a ezrla való nikkellemezeket két-három hónap múlva szállítják. Mig ezeket verik, bevonják a 10 és 20 kros pénzeket, hogy ezeknek az ezstörpét koronákki verhessek s csak ezután kezdik meg a bronzdíllérek és bronz kétfélekész verését. Legutóbbira az arany tizkoronásokat verik. E szerint az új pénzbeli már 3—4 hónap múlva látnuk részint jövedvel, részint meg jövedvel huszoronas aranyakat. 4—5 hónap múlva ezstörkonokat s az újv utáni napokban már megjelenik az összes új pénz, mig a régi elvált pénzek eltakarodnak a bugyellarisokból.

* **48-as honvédek ügyelmébe.** A honvédmenedékház paranesnoka felkéri a községi előjáróságokat, figyelmeztessék a volt 48-as honvédeket arra, hogy a honvédmenedékház paranesnoka, sem a menedékházis felvétel, sem a segélyezésnél nem lehet semmi, miután a honvédmenedékházis való felvétel egyenesen a honvédmenedékház bizottságától, a segélyezés pedig az országos honvéd-segélybizottságától függ. Az illetők tehát kéremkökkel ne a honvédmenedékház paranesnokához, hanem a fenn nevezett bizottságokhoz forduljanak.

* **Egy millió forint bírság.** A szegedi szeszgyár ellen két év előt feljelentést tett egyik tisztviselője a pénzügyigazgatóságnál és a pénzügyminisztériumnál az államkincstár megrovítódése végett elkövetett nagy visszaélések miatt. A vizsgálat csakonyan kiderítette, hogy a szeszgyár vezetősége egy pénzügyiőr személyes közvetítésével fölbontható a szeszmérő proba szeszartórt s meghítoztatta az ott lévő szesz. A minisztérium ezért egy millió forint pénzbírsággal kívánja sújtani Polgár Imrét, a gyár igazgatóját. A gyár most egy budapesti ügyvéd bízott meg azzal, hogy elkészítse a gyár vegvédelmét és azt nyújtsa be a minisztériumnak. Ha a minisztérium a bírságot tenyleg kiszabja, akkor az iránt, mint maganjogi követelés iránt a törvényesek utján indít keresetet; viszont a gyár is viszontkreszet indít ama kárak miatt, a melyeket a gyári munkásoknak a vizsgálat ideje alatt történt beszűntetése által szenvedett. Kétségtelen, hogy nagy, szenzációs pór van készülőben.

* **Tűz Szabadkán.** Folyó hó 11-én d. e. 9 órakor tűz tört ki Szabadkán Dulits Miklós házában. A városi tűzoltóság azonnal megjelent a helyszínen, az ott egy felszert eszkarham szétbontás, s így a tűz (tűzbombterjedést) egyenes megakadályozta.

* **Amerikai szállítevesszók.** A törvényhatóságok, községek, egyesületek és szövözetek által közérdeklő ezrlóra létesítendő amerikai szállítevesszók szaporító-anyatelek első berendezéséhez szükséges amerikai szállítevesszók a földmívelésügyi minisztérium a rendelkezésre álló vesszókészlet és az országészerte kielégítendő igények mérvelhez képest az ez év őszén és illetőleg a jövő tavaszon is díjtalanul hajlandó kiszolgáltatni, ha a folyamodó törvényhatóságok, községek, egyesületek stb. annak kötelező kinyilatkoztatása mellett, hogy a telep berendezésére és kezelésére vonatkozó alább felsorolt feltételeknek magukat alávetik és azoknak pontosan eleget tesznek, amerikai szállítevesszók elnyerhetése iránti kérvényeket idejekorán benyújtják. A törvényhatóságok, községek,

egyesületek és szövözetek, a melyek közérdeklő szállítevesszók szaporító anyatelepei létesítési s az ezrla szükséges amerikai szállítevesszók díjtalan adományozásában részesülni óhajtanak, felhívhatnak, hogy a vesszók adományozása iránti kérvényeket lehetőleg előbb, de legkésőbb ez évi augusztus hó 15-ig nyújtsák be, mert az ezen határidő után beérkező kérvények nem fogadtanak el.

* **Botrány a szegedi alsóvárosi templomban.** A szegedi rendőrség tegnap vonta kérdőre Szabó Györgyöt és feleségét, akik a napokban valóságos szándalmot okoztak az alsóvárosi templom ajtóinak közönsége között. Az asszony javában árulta a templomterem a mézskaleset, mindön előtte terem ura s rut szavak közben tépázni, polozni kezdette, a majstramné persze szívitott, a publikum öszeszlalott, a templomból is zugulómdva futottak ki a meghotránokozott hívők. Ekkor már Szabónét földre teperte az ura s alaposan bántotta. A gyárdvón elkeresztelt látta az időpótes, hogy a botránnyok végét szakítsa s rendőrt hívatott. Az épületes párt bevitték, rendőrség előt állították s a férjét — bár felesége megbocsátotta a „habajgósok” — pár napra hűvösre tették.

* **Mérgezés széptöviszerezzel.** Nagy a kelendősége a szerb asszonyoknál a szeresikának. A törvény tilalma dacára tartják elrejtve páruik alatt, székényekben és használják kétélű fegyvernek: befestik fel az arcukat, használják széptöviszereket és ha kell megölik vele a hűten szeretőt, vagy a vesztélyes veletyartat. Nemrég Szent-Tamason jutottak nyomára tömeges szeresika-mérgezősnek.

* **A Buziási fürdővendégek névsora.** Zvetkovits Katalin, Ilanecz, Lotány Palmé, Arad, Keleti B. Karanuseb, Keleti S. Karanuseb, Steinfeld Regina, Újvidék, Guszmann Gizella, Temerin, Dr. Torók Imréné, Kolozsvár, Deutch Fülöp, Lugos, Németh David, Lugos, Dr. Székely Mihályné, Temesvár, Kapp Elizabeth, Engelsbarn, Osoran Jeteza, Felhörtelom, Lucsny Gyuláné, Kurecz, Özv. Lucsny Endréné, Győr, gyulai Korpos Józsefné, D. Szt. Márton, Smodits Teréz, Bazsis, Stefanovits Antal, Nagy-Komlos, Peter Pál, Kun-H. I. As. Uferbach Antalné, Békés Gyula, Szmalenszky Józsefné, Lugos, Özv. Szmalenszky Józsefné, M. Radna, Némethy Rozá, Karanuseb, Csonto Lajos, Halas, Frank Szadonia, Ungváry, Tornay Ferenczné, B. Gyula, Dunkler Georgné, B. Gyula, Pintér Berta, Rittberg, Merklet Mira, Medves, Luczkó Peterné, Gyula, Péter Mariska Gyula, Svarecz N. Temesvár Platterspelt Katalin, Temesvár, Peszovie Gyuma, Temesvár, Dr. Jockel Frigyes, Brassó, Cuckovics Mária, Eszék, Vukovits Leontine, Eszék, Hoffmann Mária, Pécs, Rudó Helené, Terogova, Luervallt Johanna, Terogova, Pintarovits Jenőné, Bácsújfalú, Stojka Janos, Verseez, Jablonszky Miksiné, Ada, Kelemen Janosné, Ada, Muntyan Demeter, Szekesut, Fischer Luize, Temesvár, Özv. Petrovics Emma, Temesvár, Pápai Lajos, Arad, Heiszler Adolfiné, Stabadka, Horovitz Ignacné, Szabadka, Vidu Szilvia, Lugos, Neumann Hermine és Adolf, Temesvár, Bergl József, Kis-Hegyes, Siklody István, Brasso, Schatelez Rosa, Lugos, Svarecz Flora, Temesvár, Szemere Istvánné, Berzék, Szatrajts Dorinka, Szt. Tamás, Özv. Tarné, Tiszaföldvár, Csurgai Marja, Tiszaföldvár, Ist. Vanyóvá Bélané, Szemlak.

* **Meddig képes a tyúk éhezni?** Azt a kérdést, hogy a tyúk a nélkül, hogy kellő mértékben táplálkozzék, meddig képes élni, eléggé megvilágítja a következő eset: Egy kiskisgáz majorában Braunsehnek környékén egy négy éves tyúk nád rakkas alá került s teljes 31 napon keresztül erősen beszorult, mindenféle mozgásban akadályozva, semmi eledelt nem kapott. A gazda 31 nap múlva találta meg a tyúkot s néhány napi gondos ápolás és etetés elég volt arra, hogy a tyúk elvesztett erejét visszanyerje. Majdnem hihetetlennek látszik a másik eset, mely szerint egy baromfiélesztőnek tyúkjá 34 napig volt minden táplálék nélkül egy szénarvató alá szorultva s csak 34 nap múlva találták meg a csontvázra leszárványodott, de még életben levő állatot.

Idegenek névsora a „Vadászkürt”-szállodában.

Julius 6-tól 13-áig.
Busek György kereskedő, Újvidék. — Saffer Samu kereskedő, Bpest. — Berliner Zsigmond utazó, Bécs. — Lengyel Lajos gyáros, Szeged. — Hagel Ede utazó, Szabadka. — Deutsch Hermann utazó, N. Kanizsa. — Petrovics N. kisbíró, Bpest. — Reich Moriz utazó, Bécs. — Kulini Zsigmond utazó, Szeged. — Stern József utazó, Bécs. — Ziffer Ede utazó, Bpest. — Altan Bertalan utazó, Bpest. — Gezof Florián gyógyszerész, Bezdán. — Kramer Rezső utazó, Bpest. — Kocsényi Ferenc kereskedő, Bécs.

Irodalom.

— „Gyermekek öröme.” Ez a két szó nem egyebbe, mint újság címe, még pedig olyan újság, mely a maga nemében egyetlen. Először is minden évben csak egy szám jelenik meg belőle, másodsor pedig — nem fogad el előzetést, mert minden szülő és minden gyermek ingyen kapja. Csak kérjétek és megadatik nektek. — „Gyermekek öröme” tizenhat nagy oldalon egész csomó szembőlrebb ifjusági olvasmányt és dízszenél diszebb képét tartalmaz, illetőül a Lampel-czég ifjusági kiadványaiból, melyek, mint már ország világot tudja, irodalmi legjobb ilnyemű munkái közé tartoznak. A ki meg akar ismerkedni e pompás kis lappal, írjon ez iránt Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) könyvkereskedésnek (Budapest, Andrássy-út 21.); az rögtön megküldi ingyen és bérmentve.

— „Egyszer volt, hol nem volt . . .” — Tündérek között.” — „Legszébb regféléz” cím alatt a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) céggel három díszes kiállítás ifjusági iratot küldött be hozzánk, melyeknek az ismert ifjusági író, Banfi János a szerzőjük. Az elsőnek 2 frt 80 kr. az ára, a két utóbbit 1 frt 40 — 1 frt 40 kr., (melyek amannak kivonatai). A gazdagon illusztrált könyvek tartalma jobbára új alkiba öntött régibb és közkedveltségnek ártandó regék és eredeti olvasmányok képezik, melyeken meglátszik, hogy avatott és gondos paedagogus a szerzőjük. Szébb és kedvesebb ajándékok nem adhatnak szülők gyermeküknek, mintha e könyvek egyikét veszik meg a számára. Az „Egyszer voltban” pompás színnyomatu borítékon kívül 6 szines és szamos tanuspek van, valamint több mint száz fekete kép. A „Tündérek között és Regféléz” mindegyikében fele annyi mint az „Egyszer voltban”,

— Orvosi körökben hozzám intézett tudakozások folytán tisztelt értesítem az érdeklődőket, hogy a »Magyar orvos rend történet« című munkám első része t. hó végén kikerül a sajtó alól, és az aug. hó első napjaiban előfizetőimnek megküldöm. Megrendeléseket az előfizetési áron — az egész mű ára 4 ft — augusztus 8-ig elfogadok. A brassói vándorgyűlésre jelentkező tagok a művet ugyan azon áron megszerezhetik. A vándorgyűlés után a műnek bolti ára 5 ft lesz. Lőcsén, 1892 július 7-én.

Dr. Demkő Kálmán,
főorvosi iskolai igazgató.

CSARNOK.

A torzkép.

(Folytatás.)

En csak tegnap este óta tudom, mily nagy értékű képvisel az a kereskedő, mert a kép igen sikerült.

— Csak nem, csak nem, — hebegte Goldbaum szívet változtatva — egy torzkép nálam?

Előaltala, intett helybenhagyólag az orvos.

A hasonlat minden látszólagos eltérés dacára oly nagy, hogy nem esoda, ha a műtárs minden áron meg akarja szerezni, mert a rajz a művészet egy remeke a maga nemében.

A bankár mérgeében felhevült: Ki az az ember?

Hogy jött arra a gondolatra?

Jó kedvében.

Többször látta őnt, hallott egyet-mást büszkeségéről, kedvet kapott tehát az ön rovására mulatni, s a pénzkirálynak be kell ebben nyugodnia.

— Goldbaum hevesen hadonázott: Ezt nem fogom tenni.

Reinwald csillapította: Csak uralkodó fejedelmeknél van fel ségserítés, erőszakl meg nem akadályozhatja a rajz elterjedését, ha nem volna erre egy másik mód, ha tanácsomat meg nem vetné.

— Talán könyörögjek a nyomorultnak, ne tegyen neveltségessé!
— Tart tehát mégis a hatástól?

Nem ezt akartam ajánlani, egyésként nem is használna, de másrészt ez lealacsonyítás volna öre nézve.

— Ez utóbbi szavak némi bizalmat kellettek a bankárban hivatal vendége iránt.

— S miben állana tanácsa?
— Mindenekelőtt ki kell jelenítenem, hogy nem eszupán emberszeretettől járok el; hogy meg akarom óvni kellemelenségeitől, csakis kedves leányai kedvéért teszem, mert azok, de különösen Elvira nagysám megérdemlik, hogy stjújk a szegénytől meg legyen kimélve, idősebb leánya valóban szeretetre méltó, s ritka jeles tulajdonai vannak.

— Goldbaum ismét heves akart lenni, mintha bünt követett volna el a polgári ember, hogy leánya fényes tulajdonait dícsérni mészrelte, de fekezte magát és egész kislelkűen kérde: De mit tegyek?

— A torzkép terjesztésének megakadályozására legegyszerűbb eszköznek a következőt ajánlalom. A mi Goldbaum urnál bőségese van annak hiányában szenved épen a mi festőnk, t. i. pénzben.

— Ezt hiszem, gondolja tehát vegyem meg az ő mázolását?
— Nem, ő inkább a műtársnak engedné azt át, még ha nagyobb összeget is ajánlana neki, mert a mi festőnk nemcsak igen tehetséges, hanem egyáltalán jellemes is, s gondolja csak meg, ajánlatával a dolog még inkább kitűdnék, a mit pedig minden áron kerülni kell, a rajzról tehát semmit sem szabad tudnia, hanem csak mint műbarát szerepeljen.

Ha elmegy a festőhöz, hogy munkáit megnézné, mert azokat dícsérni hallotta.

— Mi a neve? — vágott közbe türelmetlenül a bankár.

— A nevet majd csak akkor mondok, ha tanácsomra rááll. Ha tehát elmegy hozzá s egy-két festményét, mely épen tetszik, megveszi, úgy biztosíthatom abban hagyja tervét a torzképpel, sőt meg is semmisíti a rajzát.

— Köszönöm, uram, köszönöm; de mi is becses neve, én azt tegnap valóban nem hallottam?

— Reinwald Róbert orvos.

— Köszönöm, doktor ur, — ismételte Goldbaum — én azon embernél öre fogok hivatkozni, hogy dícsérte munkáit.

De Reinwald ezt nem tanácsolta. Az én ítéletem nem nagyon mérvadó, fölösleges tudnia, hogy én vezettem nyomára.

— De talán mégis jobb lesz az ön önév említeni, doktor ur, különben még gyanuja lehet, hogy értesíteltem gonosztervéről s csak azért kerestem fel.

Ha úgy tetszik, hivatkozzék reám, mert igaz, én teltségét nagyrabecsülöm, eddig is csak szerencséműl mulot, hogy neve nem lett még ismertebbé, a reklamot megveti, mert mint mondtam, nagyon is becsületes és jellemes férfi.

Szép jellem — gondolta a bankár, ki engem torzképnek akar használni.

— Mi is kérem a festő neve és hol lakik?
— Asmusz Pal Irmgard-utca 2. szám III. emelet.

— Goldbaum feljegyezte a kívánt ezimet.

Majd holnap fölkeresem, nem nagy baj, ha egy-két képpel több is lesz csarnokomban; de hogy fogom megtudni, hogy a torzképet csakazanyan megsemmisítette?

— En mindenesetre megtudom, nyugtatta meg az orvos.

— Nem volna oly szives engem erről értesíteni: kérde a megszédített orozlán.

— Személyesen fogom ezt tudtára adni.

— Habár a bankár erre nem is kérte, hisz ő beírte volna irasheli értesítéssel is, még sem utasíthatta vissza az orvost, miért csak fejevel helyeslőleg intett, mit az orvos beleegyezésnek vón, rövid bucsuzás után távozott.

Egy egyenruhás inas nemsokára a bankárnak az ebédet jelentette; a leányok már előbb voltak az ebédlőben, s Elvira elég bátor volt atyját megkérdezni, mit kívánt a doktor neki érdekében elmondani?

Goldbaum mosolyra kényszerítve arczát, az asztalhozült. Dícsértek mint műbarátot, egy képet ajánlott, melyet el ne szalaszak; meg nésem majd.

— Egy kép! kitől? tudakolta Elvira sajtásákos érdeklődéssel.

— Egy még ismeretlen embertől valami, — de hisz mind egy akár mi is a neve.

— Mit ábrázol?

— Mit ábrázol? ismétlé a papa, ki zavarba jött, mert nem is tudta, hogy Asmusz a festészet mely ágát műveli, de mindegy, valószínűleg arczképfestő, ki torzképeket készít, azért kis szönet mulva azt felelte leányának: Arczképet!

E szónál Luigard egész teste megrezgett, lehajolt, mintha valamit felelmene, csakhogy elrejtve zavarát, gondolata ugyanaz volt, mint testvérének: az nem lehet más, mint az ő arczképe.

Atyjuk különös mosolya ezt megerősíteni látszott, de Reinwald ezzel Elvirának még gyanusabb lón.

A doktor a napokban ismét el fog jönni, — mondta Goldbaum a nélkül, hogy leányaira nézne, — ha nem volnék itthon, ne engedjétek el, beszélni akarok vele.

Elvira majdnem felkiáltott örömben, de szerencsére főke te magát; Luigard arczképre gondolt, atyjuk csak keveset evett s mindhárom csendben, kiki más gondolatokkal elfoglalva folytatták az ebédet.

Reinwald tudta, hogy Asmusz minden délután 3—4 óra közt a kávéházban volt, a hol káréja mellett újságot olvasott, ő is oda sietett, mert már jóval 3 óra után hagyta el a bankár házat.

A festő bal kezére támaszta fejét, egy naplapra nézett, de gondolatai mintha máshol járának, a nagy füstben észre sem vette az orvost, ki mellette megállt s kezét vállára ereszté: Jó napot Pali.

— Ah te vagy Róbert?

— Már ismét más gondolatokba merültél?

Asmusz felsóhajtott: Hiszen ismerz már, nincs bennem társaim könnyelműsége és jókedve, nem tudok balszerencsémben vidám lenni.

— Ugyan, ugyan, mindig csak panaszkodol, elég tisztességesen élhetsz, ha majd egyszer családod lesz, akkorra neved is bizonyára már ismertebb lesz.

— De elfelejtéd, barátom, öreg anyámat, kinek reményeit nem teljesíthetem, nagy nélkülözések árán tudott csak taníttatni, s most hogy önnálló vagyok, nem tudok sokra menni; mit használt a bíráló bizottság dícsérő nyilatkozata két képem fölött?

Senki sem vette meg, most otthon vannak, meg sem nézik; hírneves festőktől értelmetlen garzdogok, kik műbarátok gyanánt szeretnek szerepelni, gyakran a legponyolabb munkákat vásárolják, csak azért, mert ezek az urak dívatban vannak, én pedig bár milyen tisztán dolgozhatom, — ah ez már kétségbeesztő helyzet, Róbert.

— Az orvos szája mosolyra nyílt. Kedves Pali, tudom a keserűségedet — Istene mondok, — szólt bels Asmusz, — nem irigyság az nálam, hanem csak bánt, hogy nem a művészetben gyakran annyi födletes munka is elismerésre talál.

— Hat másképp is volt ez valaha?

— Olaszországban, pl. a 15. században.

De nem is hagyta ki hibésülést; Tudom a keserűséged mind járt megszönnök, ha valaki holnap a képek egyikét megvenné?

— Ha, ha, — de nem jön senki.

— Reinwald megszorította barátja karját. Há holnap eljön valaki.

A festő nem is hitt föleinek, hogyan?

— Igen, s minden alku nélkül megfizeti az árát, melyet követelni fogsz.

— Tréfálsz Róbert?

— Nem, egészen komolyan beszélék, lehetőleg sokat kérj, megadhatja, mert a festmények csak az árak nagysága szerint bírnak nála becsessel.

Asmusz még mindig mozdulatlanulült.

Ki az?

— Goldbaum bankár!

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

17. K. A. Budapest. — Közlönyét köszönettel vettük, bélyegre semmi szükség; küldünk kívánatra bármennyi számot, és díjmentesen.

S—1 J—f Apatin. — Tudostásait szívesen vesszük. A tiszteletpeldany meggy.

NYILTTÉR.*)

Egy goromba állomásfőnök.

Az isten vetetlen kegyelme megáldotta a csantavéri kereskedőket azzal, hogy a sors által jutattot nekik egy vasuti főnököt Kovács Károlyt, a ki goromba és megbortorokozást keltő magaviseletével és tetteivel általános felháborodást keltett a csant. között. Olyan dolgok keringenek a közönség szóbeszédén e pályatészott ember önkénykedéséről, a melyek igazán megbortorokoztatók. Nyilvánosan hangoz el a finomabb modort nélkülözö, a magasabb műveltség színvonalán alul álló egyén. Minden vakmerőségnek meg van a maga hátára, de midőn ez a mindenkire pressió gyakorolni akaró egyén velem szemben is oly botrányos magaviseletet tanúsít, a mely kétségkívül elárulja Kovács Károly úr műveltség hiányát, akkor elég erkölcsi bátorságot érzek magamban ahhoz, hogy egy adatokkal, tényekkel támogatott panaszszal kérjek jogorvoslat és Pokrocz Ádámnak az üzletszabályokba ötközö önkénykedéséről, mert Kovács Károly úr állását, ha mindjárt az állam embere is, nem tartom oly bástyanak, amelynek védelme alul feleltőlendű és büntetlen bármit kenyé-kedve szerint lehetne cselekedni.

Klein Mátyas,
joghaltgató.

* E rovart alatt közlöttekert nem vállal felelősséget a szerk.

Öblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban,

Hirdetések.

Newyorki Germania

életbitesítő társaság

alapítottatott 1860. évben.

Biztosítási átlag 1889. év végén — M. 226.319.555

Tiszta vagyon — — — — — 63.010.357

Európában elhelyezett tőkék — — — — — 5.854.023

Király előnyös díjtáblázatok és biztosítási módzatok.

Magyarországi vezérképviselőség:
Budapesten, V. Nádor-utca 6. szám.

Epilepsia (eskor)

visszaélés nélkül

GYÓGYITHATÓ.

A tudomány eme csodás sikere ezer alkalommal bebizonyult.

Bővebb értesítést ad levélpóstabélyeg beküldése mellett

„OFFICE SANITAS“ PARIS

30 Faubourg Montmartre.

Gyógyszerészgyakornok,

ki a gymnasium VI. osztályát elvégzete rőgtön alkalmazást nyer

SZTRAKA ÖDÖN,
gyógyszerésznél MOHOLON.

Kereskedelmi tanintézet Nagyváradon.

A budapesti kereskedelmi akadémiával azonos berendezésű, egyenrangú és jogu kereskedelmi szakiskola. Áll 3 évfolyamból. **Végzett tanulók** a tanintézet igazgatósága által elsőrangú áruüzletekben, pénz, biztosítási, forgalmi, iparvállalatokban azonnal elhelyezést nyernek s mint könyvelők, levelezők stb. **alkalmazást nyernek.**

Az 1889 évi védtörvény alapján **egy éves önkénteségi jogosultsággal** bírnak.

Kiváló tanerők, kitűnő berendezés, állami felügyelet biztosítékai a tanintézet sikeres működésének.

Évi értesítéssel, prospekttekkel kívánatra készséggel szolgál s megkeresésekre szívesen válaszol.

Nagyvárad, 1892. július hóban.

Propper N. János
igazgató.

Birtokeladás.

Közhírré tétetik, hogy a sikara pusztában fekvő 9 hold 1287 □-ol szántóföld, 969 □-ol szőlő, és a II. és VI-ik szőlőtáblában lévő 887 □-ol „esajra“ szabd, kőből eladó, 1887 3 évre bérbeadó, mely birtok néhai Bosnyák József és neje hagyatékát képezi.

Bővebb értesítést ad Bosnyák József Zomborban, Florián-utca, vagy a tulajdonos

Schlachter Károly
tanító, Kulán.

Cognac-quint-kivonat.

Védjegy a cognac-quint-kivonat számára.

Kitűnő, egészséges és tartalmas cognac pillanat alatti készítésére, mely a valódi francia cognacot semmiben sem különbözik, ajánlom a Jónak bizonyít különlegességét.

Ára 1 kilónak (elég 100 liter cognac készítésére) 16 ft o. é. Készítési utasítás ingyen mellékeltek. **Legjobb sikerért és egészséges gyártmányért kezkeskedem.**

SPIRITUSZ MEGTAKARITÁS

érhető el felülmulhatlan pálinka-erősítő-kivonaton által; ez az italoknak kellemes, erőteljes ízet ad és csakis nálam kapható. Ára kilónként 3 ft 50 kr. (600—1000 literre) használati utasítással együtt.

E különlegességeken kívül ajánlom még valamennyi esszenciát, rum, szilvapálinka, törköly, fűkeserű, valamint a létező likörök, szeszitalok, ezet és borecet készítésére felülmulhatlan minőségben. Készítési utasítások ingyen mellékeltek.

Arjegyzők ingyen.

Egészséges gyártmányokért kezkeszég vállalok.

Pollák Károly Fülöp

esszencia-különlegességek gyára Prágában.

(Tisztes képviselők kerestetnek.)